

# Prop. 23 S

(2025–2026)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

## Endringer i statsbudsjettet 2025 under Landbruks- og matdepartementet

*Tilråding fra Landbruks- og matdepartementet 21. november 2025,  
godkjent i statsråd samme dag.  
(Regjeringen Støre)*

### 1 Innledning

I denne proposisjonen legger Landbruks- og matdepartementet fram forslag til endringer i statsbudsjettet for 2025.

### 2 Forslag til endringer

#### Kap. 1137 Forskning og innovasjon

*Post 54 Næringsrettet matforskning m.m.*

Bevilgningen går til forskning på landbruksprodukter som benyttes til å fremstille nærings- og nytelsesmidler, samt fôrkorn til husdyr. Dette finansieres av en avgift på importerte og norsk produserte landbruksprodukter, jf. kap. 5576, post 70. Inntektene fra denne avgiften ser ut til å bli 10,0 mill. kroner høyere enn estimert i saldert budsjett for 2025, og det foreslås å øke bevilgningen på kap. 1137, post 54, tilsvarende. Det foreslås å øke bevilgningen med 10,0 mill. kroner.

#### Kap. 1142 Landbruksdirektoratet

*Post 73 Tilskudd til erstatninger m.m etter offentlige pålegg i plante- og husdyrproduksjon, overslagsbevilgning*

Bevilgningen dekker erstatninger til produsenter for tap og dekning av visse utgifter i forbindelse med pålagte tiltak mot sykdommer, skadegjørere og smittestoff hos dyr og planter, jf. § 22 i Ot.prp. nr. 100 (2002–2003) *Om lov om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven)*. Bevilgningen skal også dekke tap i forbindelse med tiltak som blir satt i verk som følge av antibiotika-resistente bakterier (MRSA) i svinehold, tiltak for å redusere innholdet av radioaktivitet i storfe og småfe, og enkelte andre kompensasjoner for å lette etterlevelse av kravene i matloven og plikter i primærproduksjonen, jf. matloven § 31. Prognosene for utbetalinger på posten i 2025 tilsier at bevilgingsbehovet er høyere enn i saldert budsjett for 2025, blant annet som følge av utbrudd av fugleinfluensa og salmonella hos fjørfe. Det foreslås å øke bevilgningen med 54,0 mill. kroner.

*Post 75 Stønad til jordbruks- og veksthusnæringen for ekstraordinære strømutfgifter, overslagsbevilgning*

Formålet med strømstøtteordningen for jordbruks- og veksthusnæringen er å bidra til at norsk matproduksjon kan opprettholdes på tross av de ekstraordinære utgiftene til strøm. På bakgrunn av oppdaterte strømprisanslag endres bevilgningen på posten. Det foreslås å øke bevilgningen med 10,0 mill. kroner.

*Post 77 Tilskudd til kompensasjon ved avvikling av pelsdyrhold, kan overføres*

Posten har en tilsagnsfullmakt slik at det kan gis tilsagn som utbetales i senere budsjettår. Forventet ansvar ved utgangen av 2025 er høyere enn tidligere anslått. Det foreslås en tilsagnsfullmakt på 269,5 mill. kroner, jf. forslag til vedtak II.

*Post 80 Beredskapslager matmel*

I statsbudsjettet for 2025 ble det bevilget 1,0 mill. kroner til etablering av lager for matmel i Troms og Finnmark. I statsbudsjettet for 2026 er det foreslått at ordningen avvikles. På grunn av dette foreslås det å redusere bevilgningen for 2025 med 980 000 kroner.

*Post 81 Tilskudd til næringsmiddelbedrifter i Troms og Finnmark*

I statsbudsjettet for 2025 ble det bevilget 14,0 mill. kroner til etablering av en tilskuddsordning for næringsmiddelbedrifter i Troms og Finnmark. I statsbudsjettet for 2026 er det foreslått at ordningen avvikles. Prosjektene som er aktuelle for støtte under tilskuddsordningen, er som regel utviklingsprosjekter som normalt går over flere år, og tilskuddet utbetales gradvis ut fra prosjektenes fremdrift. På grunn av at posten ikke har overføringsadgang eller tilsagnsfullmakt, er det begrenset med prosjekter som har vært mulig å støtte i 2025. Bevilgningen på posten foreslås redusert med 7,0 mill. kroner.

**Kap. 1150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.**

*Post 73 Pristilskudd, overslagsbevilgning*

Formålet med pristilskudd er å øke inntekter, redusere kostnader og utjevne distriktsforskjeller i produksjon og omsetning av jordbruksproduk-

ter. Bevilgningen dekker tilskudd som utbetales på grunnlag av produsert eller omsatt volum av jordbruksprodukter, og for frakt av slaktedyr, egg, korn og kraftfôr. Satsene fastsettes i forbindelse med de årlige jordbruksoppgjørene. Oppdaterte prognoser viser at behovet for midler til pristilskudd er noe høyere enn tidligere anslått, blant annet som følge av gode prognoser for årets kornavling. Det foreslås å øke bevilgningen med 331,6 mill. kroner.

**Kap. 1151 Til gjennomføring av reindrifftsavtalen**

*Post 51 Tilskudd til Reindriftens utviklingsfond*

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 6,0 mill. kroner, mot økning på kap. 1151, post 75, jf. postomtalen nedenfor.

*Post 75 Kostnads senkende og direkte tilskudd, kan overføres*

Posten ligger an til et merforbruk på 7 mill. kroner i 2025. Dette skyldes at avtalepartene i forhandlingene om Reindrifftsavtalen 2025/2026 ble enige om å benytte 10,0 mill. kroner av forventet mindreforbruk i 2025 til et ekstraordinært tilskudd til distriktene og reinlagenes beredskapsfond i 2025, for driftsåret 2024/2025. Mindreforbruket ble ikke som forutsatt, og tilskuddet gir derfor et merforbruk på posten. Dette dekkes inn gjennom andre poster på kap. 1151. Bevilgningen på posten foreslås økt med 7,0 mill. kroner.

*Post 79 Velferdsordninger, kan overføres*

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 1,0 mill. kroner, mot tilsvarende økning på kap. 1151, post 75. Det vises til omtale på post 75.

**Kap. 1152 Bionova**

*Post 70 Tilskudd til bioøkonomi og klimatiltak i jordbruket, kan overføres*

Bevilgningen dekker tilskudd til bioøkonomi- og klimatiltak i jordbruket gjennom bioøkonomiordningen under Bionova. Prosjektene som får støtte fra Bionova er i stor grad flerårige utviklingsprosjekter, der hele tilsagnsbeløpet først kommer til utbetaling i løpet av 1 til 3 år. Bionova nådde rammen for vedtatt tilsagnsfullmakt høsten 2025, og har etter dette ikke kunnet gi nye tilsagn i 2025. Overførte midler fra 2024 til 2025 var på et høyt

nivå. For at posten skal være realistisk budsjettet for 2025, forslås det å redusere bevilgningen med 111,9 mill. kroner. Det forslås også at posten får stikkordet *kan overføres*, jf. forslag til vedtak III.

#### **Kap. 4115 Mattilsynet**

##### *Post 85 Gebyr og tvangsmulkt m.m*

Posten gjelder inntekter fra overtredelsesgebyr, tvangsmulkt m.m pålagt av Mattilsynet. Det er usikkerhet knyttet til budsjetteringen av posten, da klagesaksbehandling og rettssaker kan medføre tilbakebetaling. Inntektene i 2025 ligger an til å bli høyere enn først anslått. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 8,0 mill. kroner.

#### **Kap. 4150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m**

##### *Post 85 Markedsordningen for korn*

Posten har merinntekter som skyldes økt sats på kraftfôrråvaren erteavsikt, og større forbruk av denne råvaren. Det foreslås å øke bevilgningen med 3,0 mill. kroner.

#### **Kap. 5576 Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet**

##### *Post 70 Forskningsavgift på landbruksprodukter*

Midlene på posten kommer fra en avgift på importerte og norskproduserte landbruksprodukter, jf. *lov om forskningsavgift på landbruksprodukter*. Prognose for samlet innbetaling av forskningsavgift på landbruksprodukter i 2025 er noe høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett for 2025. Det foreslås å øke bevilgningen med 10,0 mill. kroner, jf. omtale under kap. 1137, post 54.

### **3 Andre saker**

---

#### **Kap. 1115 Mattilsynet**

##### *Post 01 Driftsutgifter*

Det vises til Landbruks- og matdepartementets Prop. 1 S (2024–2025) og omtale av formålet med bevilgningen på posten. Norsk Hestesenter utfører flere oppgaver for Mattilsynet, blant annet drift av *nasjonalt hesteregister* i tillegg til forvaltningstøtte knyttet til godkjenning av avlsorganisasjoner. Om lag 1,0 mill. kroner av bevilgningen på posten blir tildelt til Norsk Hestesenter for disse oppgavene i 2025.

Landbruks- og matdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om endringer i statsbudsjettet 2025 under Landbruks- og matdepartementet.

---

**Vi HARALD,** Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om endringer i statsbudsjettet 2025 under Landbruks- og matdepartementet i samsvar med et vedlagt forslag.

---

## Forslag

### til vedtak om endringer i statsbudsjettet 2025 under Landbruks- og matdepartementet

#### I

I statsbudsjettet for 2025 gjøres følgende endringer:

#### Utgifter:

| Kap. | Post | Formål                                                                                                                                                                      | Kroner      |
|------|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| 1137 |      | Forskning og innovasjon:                                                                                                                                                    |             |
|      | 54   | Næringsrettet matforskning m.m., økes med.....<br>fra kr 240 000 000 til kr 250 000 000                                                                                     | 10 000 000  |
| 1142 |      | Landbruksdirektoratet:                                                                                                                                                      |             |
|      | 73   | Tilskudd til erstatninger m.m. etter offentlige pålegg i plante-<br>og husdyrproduksjon, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med.....<br>fra kr 55 610 000 til kr 109 610 000 | 54 000 000  |
|      | 75   | Stønad til jordbruks- og veksthusnæringen for ekstraordinære<br>strømutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med.....<br>fra kr 29 100 000 til kr 39 100 000            | 10 000 000  |
|      | 80   | Beredskapslager matmel, reduseres med.....<br>fra kr 1 000 000 til kr 20 000                                                                                                | 980 000     |
|      | 81   | Tilskudd til næringsmiddelbedrifter i Troms og Finnmark,<br>reduseres med.....<br>fra kr 14 000 000 til kr 7 000 000                                                        | 7 000 000   |
| 1150 |      | Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.:                                                                                                                                 |             |
|      | 73   | Pristilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med.....<br>fra kr 5 949 474 000 til kr 6 281 100 000                                                                       | 331 626 000 |
| 1151 |      | Til gjennomføring av reindrifftsavtalen:                                                                                                                                    |             |
|      | 51   | Tilskudd til Reindriftens utviklingsfond, reduseres med .....<br>fra kr 94 500 000 til kr 88 500 000                                                                        | 6 000 000   |
|      | 75   | Kostnadssenkende og direkte tilskudd, <i>kan overføres</i> , økes med .....<br>fra kr 118 200 000 til kr 125 200 000                                                        | 7 000 000   |

| Kap. | Post | Formål                                                                                         | Kroner      |
|------|------|------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
|      | 79   | Velferdsordninger, <i>kan overføres</i> , reduseres med.....                                   | 1 000 000   |
|      |      | fra kr 3 700 000 til kr 2 700 000                                                              |             |
| 1152 |      | Bionova:                                                                                       |             |
|      | 70   | Tilskudd til bioøkonomi og klimatiltak i jordbruket, <i>kan overføres</i> , reduseres med..... | 111 900 000 |
|      |      | fra kr 173 247 000 til kr 61 347 000                                                           |             |

## Inntekter:

| Kap. | Post | Formål                                                 | Kroner     |
|------|------|--------------------------------------------------------|------------|
| 4115 |      | Mattilsynet:                                           |            |
|      | 85   | Gebyr og tvangsmulkt m.m., økes med.....               | 8 000 000  |
|      |      | fra kr 7 000 000 til kr 15 000 000                     |            |
| 4150 |      | Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.:            |            |
|      | 85   | Markedsordningen for korn, økes med .....              | 2 950 000  |
|      |      | fra kr 50 000 til kr 3 000 000                         |            |
| 5576 |      | Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet:   |            |
|      | 70   | Forskningsavgift på landbruksprodukter, økes med ..... | 10 000 000 |
|      |      | fra kr 240 000 000 til kr 250 000 000                  |            |

## II

## Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2025 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

| Kap. | Post | Benevnelse                                             | Samlet ramme       |
|------|------|--------------------------------------------------------|--------------------|
| 1142 |      | Landbruksdirektoratet                                  |                    |
|      | 77   | Tilskudd til kompensasjon ved avvikling av pelsdyrhold | 269,5 mill. kroner |

## III

## Tilføyning av stikkord

Stortinget samtykker i at stikkordet «kan overføres» tilføyes kap.1152, post 70 – Tilskudd til bioøkonomi og klimatiltak i jordbruket.

---



---



